

سوالات متن فصل ۱۵؛ با هم زیستن

تهیه و تنظیم از؛ مولائی، جمعه ۲۸ بهمن ۱۳۹۵ - مدرسه شهید فتح الله پور ناحیه ۳ تبریز

۱- بوم سازگان را تعریف کنید؟ ص ۱۵۶

عوامل زنده و غیر زنده محیط و تاثیرهایی که بر هم می‌گذراند سیستمی به نام بوم سازگان را می‌سازند.

۲- سه عامل غیر زنده و دو عامل زنده در بوم سازگان نام ببرید. ص ۱۵۶

عوامل زنده : گیاهان - حیوانات
عوامل غیر زنده : هوا - خاک - نور خورشید

۳- انواع بوم سازگان را نام ببرید؟ ص ۱۵۶

۱- خشکی   ۲- آبی   ۳- آبی - خشکی

۴- دریاچه زریوار جزء بوم سازگان ..... است. ص ۱۵۶

دریاچه زریوار جزء بوم سازگان آبی است. پس: ب

۵- بوم سازگان آبی - خشکی مانند: ..... (استان خوزستان)

تالاب شادگان

۶- صرف نظر از نوع و اندازه بوم سازگان دو فرایند مهم ..... و ..... در آن اتفاق می‌افتد. ص ۱۵۶

انتقال انرژی - چرخه مواد

۷- ارتباط موجودات زنده با یکدیگر بیشتر به علت ..... است.

۱- نیاز به ماده و انرژی   ۲- مصرف انرژی   ۳- حفظ جمعیت   ۴- احتیاج غذایی

گزینه ۱

۸- ارتباط غذایی بین چند جاندار که از تولید کننده تا مصرف کننده وجود دارد ..... نام دارد. ص ۱۵۶

زنجیره غذایی

۹- تولید کننده‌ها را تعریف کنید؟ ص ۱۵۷ س ۱

جاندارانی که مواد معدنی را به مواد آلی تبدیل می‌کنند را تولید کننده می‌گویند.

۱۰- اولین حلقه غذایی ..... هستند که با انجام فتوسنتر مواد ..... را به مواد ..... تبدیل می‌کنند. ص ۱۵۷ س ۱

تولید کنندگان - معدنی - آلی

۱۱- انرژی مورد نیاز خود را از مواد معدنی و نور خورشید دریافت می‌کنند ..... و ..... ص ۱۵۷ س ۴

تولید کنندگان - گیاهان - برخی از آغازیان (جلبک)

۱۲- در مثال زیر تولید کننده و مصرف کننده را مشخص کنید:

گیاه ————— عنبکوبت ————— ملخ

گیاه: تولید کننده و (ملخ و عنبکوبت هر دو مصرف کننده)

۱۳- شبکه غذایی را تعریف کنید؟ ص ۱۵۷ س ۵

ارتباط بین چند زنجیره غذایی در یک بوم سازگان را شبکه غذایی می‌گویند.

۱۴- علاوه بر گیاهان ..... (جلبکها - جانوران) نیز تولید کننده هستند و می‌توانند جزو زنجیره غذایی محسوب شوند. ص ۱۵۷ فکر کنید

جلبکها

۱۵- در هر هرم ماده و انرژی در حدود ..... درصد از کل ماده و انرژی به تراز بالاتر انتقال می‌یابد.

ص ۱۵۷

۵

۱۶- مصرف کننده‌ها در دو گروه ..... و ..... طبقه‌بندی می‌شوند. ص ۱۵۷

گیاه‌خواران - گوشت‌خواران

۱۷- در هرم ماده و انرژی از قاعده به راس تعداد جانداران ..... می‌یابد. ص ۱۵۷

کاهش

۱۸- جانوران همه چیزخوار مانند انسان به عنوان کدام حلقه زنجیره غذایی می‌توانند به حساب آیند؟

۱- حلقه اول یا دوم   ۲- حلقه دوم یا بعد از آن

۳- تمام حلقه‌های زنجیره غذایی   ۴- به طور هم زمان حلقه دوم یا سوم

گزینه ۲- انسان‌ها و جانوران همه چیزخوار، در حین خوردن گیاه، گیاه‌خوار و در حین خوردن گوشت، گوشت-خوار محسوب می‌شوند.

۱۹- تجزیه کنندگان در کدام گروه از زنجیره غذایی قرار دارند و چه وظیفه‌ای دارند؟ ص ۱۵۸

مصرف کنندگان - تبدیل مواد آلی به مواد معدنی مانند کربن دی‌اکسید، آب و گازهای گوگردی

۲۰- ..... نقش مهمی در تجزیه بقایای جانداران دارند. ص ۱۵۸

باکتری‌ها - قارچ‌ها

۲۱- تجزیه کنندگان انرژی خود را از کجا تامین می‌کنند دو مورد از این جانداران را نام ببرید؟ ص ۱۵۸

تجزیه کنندگان انرژی مورد نیاز خود را از بقایای جانداران دیگر به دست می‌آورند مانند: انواع قارچ‌ها و باکتری‌ها

۲۲- در یک زنجیره غذایی کدام یک از موجودات زنده مستقیماً با بقیه جانداران زنجیره در ارتباط است؟

۱- تولیدکننده‌ها   ۲- مصرف کننده‌ها   ۳- مصرف کننده‌های اول   ۴- تجزیه کننده‌ها

گزینه ۴- تجزیه کنندگان از بدن تمام جانداران دیگر تغذیه می کنند.

۲۳- سه نوع ارتباط بین جانداران در هر بوم سازگان را نام ببرید.

۱- همزیستی   ۲- شکار و شکارچی   ۳- رقابت

۲۴- ارتباط همزیستی خود از سه نوع ..... و ..... تشکیل شده است. ص ۱۵۹

همیاری - همسفرگی - انگلی

۲۵- همیاری را تعریف کنید؟ ص ۱۵۹

نوعی رابطه همزیستی که هر دو موجود از همدیگر سود می برند.

۲۶- رابطه ای که در آن هر دو موجود از هم سود می برند ..... نامیده می شود. ص ۱۵۹

همیاری

۲۷- همسفرگی را تعریف کنید؟ ص ۱۵۹

نوعی رابطه همزیستی که یکی از جانداران سود و دیگری نه سود می برد و نه زیان می کند.

۲۸- انگل چیست؟

جانداری که درون یا روی بدن میزبان زندگی می کند انگل نامیده می شود.

۲۹- انگلی را تعریف کنید؟ ص ۱۵۹

رابطه غذایی بین دو جانور که یکی سود کرده و دیگری زیان می کند.

۳۰- رابطه انسان با کرم کدوی گاوی از نوع ..... است. ص ۱۵۹

انگلی

۳۱- رابطه زنبور و گل از نوع رابطه ..... است. ص ۱۵۹

همیاری

-۳۲- انواعی از حشره‌ها در گرده افشاری گل‌ها نقش دارد، اما چرا گفته می‌شود که نقش زنبور عسل از همه مهم‌تر است؟ ص ۱۵۹

زیرا عمل اختصاصی دارد و گل‌های خاصی را گرده افشاری می‌کنند و در ضمن این کار را گروهی انجام می‌دهند.

-۳۳- گلسنگ موجودی است که از همزیستی ..... و ..... به وجود آمده است. ص ۱۵۹

قارچ - جلبک

-۳۴- گلسنگ از چه جانورانی تشکیل شده است و هر کدام چه وظیفه‌ای دارند؟ ص ۱۵۹

جلبک‌ها - فتوسنتر کننده (تولید کربوهیدرات)   قارچ‌ها - تامین مواد معدنی

-۳۵- نقش گلسنگ‌ها چیست؟ ص ۱۵۹

الف: سبب تشکیل خاک از سنگ می‌شوند.
ب: از آن‌ها مواد رنگی و دارویی استخراج می‌شود.

ج: بخشی از غذای جانورانی مانند گوزن را تشکیل می‌دهند.

-۳۶- بعضی از گلسنگ‌ها به هوای آلوده حساس‌اند و از بین می‌روند؛ بنابر این مرگ گلسنگ‌ها ممکن است دلیلی بر ..... باشد. ص ۱۵۹

آلودگی هوای

-۳۷- نوع رابطه غذایی را در موارد زیر بنویسید؟

آ) زنبور عسل و گل

ب) شقایق دریایی و خرچنگ

ج) جغد و شاهین

چ) گلسنگ (قارچ و جلبک)

خ) میگو و مار ماهی

۳۸- در کدام رابطه غذایی حداقل یک طرف سود می‌برد؟

۴- همه موارد

۳- انگلی

۲- همسفرگی

۱- همیاری

گزینه ۴- در همه روابط غذایی حداقل یک نفر سود می‌برد.

۳۹- یک تفاوت و یک شبهات بین رابطه انگلی و صیادی را ذکر کنید؟

تفاوت: در رابطه صیادی شکار کشته شده و خورده می‌شود ولی در رابطه انگلی میزبان زنده است.

شبهات: در هر دو رابطه یکی سود می‌کند و دیگری ضرر.

۴۰- کدام دو رابطه شبهات بیشتری با یکدیگر دارند؟

۱- همسفرگی و انگلی ۲- همسفرگی و همیاری ۳- همیاری و رقابت ۴- انگلی و صیادی

گزینه ۴

۴۱- کدام رابطه غذایی با سایرین فرق می‌کند؟

۲- ماهی بادکش‌دار و کوسه

۱- گلسنگ

۴- میگوی تمیزکننده و مار ماهی

۳- زنبور و گل

گزینه ۲- رابطه غذایی در گلسنگ، میگوی تمیزکننده و مار ماهی، زنبور و گل از نوع همیاری است در حالی که ماهی بادکش‌دار و کوسه رابطه همسفرگی دارند.

۴۲- آنچه از رابطه شکار و شکارچی (صیادی) می‌دانید بنویسید؟

غذای یک جانور از کشته شدن جانور دیگری تامین می‌شود. – فقط صیاد، سود می‌برد. – صید از بین می‌رود. – بیشتر مربوط به جانوران گوشت‌خوار است.

۴۳- شفایق دریایی، شکارچی ..... و شیر شکارچی ..... است.

ساکن – در حال حرکت

۴۴- تعداد ..... که می‌توانند در یک بوم سازگان زندگی کنند به تعداد جانورانی بستگی دارد که شکار آن‌ها می‌شوند. ص ۱۶۰ فکر کنید

شکارچیانی

۴۵- تعداد شکارچیانی که در یک بوم سازگان زندگی می‌کنند چه ارتباطی به تعداد شکار دارد؟ ص ۱۶۰ فکر کنید

هر چه شکار بیشتر شود تعداد شکارچیان نیز بیشتر می‌شود و بر عکس.

۴۶- استتار را تعریف کنید؟ ص ۱۶۱ س ۴

بعضی از جانوران در جایی قرار می‌گیرند و یا به رنگی در می‌آیند که تشخیص آن‌ها از زمینه دشوار است به همین علت از دید شکار و یا شکارچی مخفی می‌مانند به این عمل استتار می‌گویند.

۴۷- ..... یعنی این که شکار برای پنهان ماندن از دید شکارچی در جایی قرار بگیرد که تشخیص آن در زمینه دشوار باشد. ص ۱۶۱ س ۴

استتار

۴۸- جانداری را نام ببرید که رقابت ناآگاهانه دارد. ص ۱۶۲ س ۴

روباه معمولی و کور مار

۴۹- ..... هنگامی ایجاد می‌شود که جانداران نیازهای مشابهی داشته باشند و نیازهای خود را از منابع مشترک تامین می‌کنند. ص ۱۶۲ س ۵

رقابت

۵۰- رقابت را تعریف کنید؟ ص ۱۶۲

رابطه‌ای که بین جانوران با نیازهای مشابه اتفاق می‌افتد.

۵۱- اگر افراد دو گونه نیاز مشترکی داشته باشند بین افراد دو گونه رقابت ایجاد می‌شود. ص غ

درست

۵۲- گاهی تقسیم‌بندی زمان شکار رقابت بین دو گونه جانوری را ..... می‌کند. ص ۱۶۳ س ۱ کمتر

۵۳- با توجه به نمودار در مورد باکتری‌های غیر بیماری زا که به جوجه‌ها خورانده شده و سپس باکتری مضر به آن-
ها انتقال داده شده است توضیح دهید؟ ص ۱۶۳

جوجه‌هایی که باکتری مفید خورده بودند کمتر به بیماری که باکتری‌های مضر تولید می‌کردند مبتلا شدند زیرا در
بدن این جوجه‌ها باکتری‌های مفید در رقابت با باکتری‌های مضر پیروزتر بودند.

۵۴- تنوع زیستی را تعریف کنید؟ ص ۱۶۳

تنوع زیستی به معنای تنوع گونه‌های جانداران و محیطی است که این جانداران در آن زندگی می‌کنند.

۵۵- امروزه مهم‌ترین خطر برای کاهش تنوع زیستی ..... است. ص ۱۶۴

فعالیت انسان‌ها

۵۶- بیشترین عامل انقراض یا کاهش گونه‌های جانداران امروزی چیست؟

فعالیت‌های انسانی

۵۷- وقتی می‌گویند جانوری ..... شده یعنی هیچ فرد زنده‌ای از آن گونه در طبیعت وجود ندارد.
ص ۱۶۴

منقرض

۵۸- نمونه‌ای از جانور ایرانی منقرض شده است. ص ۱۶۴

ببر مازندران

۵۹- چهار مورد از استفاده انسان از طبیعت با شناخت بوم سازگان را بنویسید؟ ص ۱۶۴

۱- ساخت انواع داروها از گیاهان جنگلی ۲- ساخت آنتی‌بیوتیک که از قارچ‌ها به دست می‌آیند ۳- استفاده از کفش
دوزک برای خوردن آفت‌ها ۴- استفاده از تار عنکبوت و ساخت مواد

۶۰- تار عنکبوت گر چه از جنس ..... است ولی مقاومتی چند برابر فولاد دارد. ص ۱۶۴

پروتئین